

De vrijheid van onderwijs

In de Kinderrechtenstad Leiden woedde op de avond van dinsdag 18 december 2018 een ware schoolstrijd. De ouders van dertien kinderen voerden een strijd voor vrijheid van onderwijs. Alle betrokkenen waren aanwezig. Naast de ouders, de docenten die werkzaam waren bij de onderwijsvoorziening LIVE, de schoolbesturen van de scholen waar de kinderen staan ingeschreven - maar waar geen passend onderwijsaanbod beschikbaar is - de samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs en de gemeente. De overheid, vertegenwoordigd door de Inspectie van Onderwijs, was weliswaar niet in persoon aanwezig, maar speelde in het debat zoals dat daar die avond in Leiden is gevoerd de bepalende rol.

Omdat door de scholen al jaren niet werd voorzien in een passend aanbod voor hun hoogbegaafde kinderen, namen de ouders zelf het initiatief tot de oprichting van de onderwijsvoorziening LIVE. Tot 1 mei jl. heeft de gemeente Leiden het onderwijs bij LIVE gefinancierd uit het budget van de jeugdhulpverlening. Dit omdat de kinderen anders zonder onderwijs thuis zouden zitten. Het verzoek van de ouders aan de schoolbesturen was om de financiering van LIVE van de gemeente over te nemen of om LIVE onder hun besturen voort te zetten.

De schoolbesturen weigerden. Zij waren niet bereid om het onderwijsbudget van hun leerlingen in te zetten voor het onderwijs bij LIVE. De schoolbesturen stelden dat de Inspectie van Onderwijs hun dat had verboden. Inderdaad wegen diverse beleidsregels van het ministerie van OCW inzake de bekostiging van scholen, voor de Inspectie van Onderwijs op dit moment zwaarder dan de zorgplicht van de school en het leerrecht van de leerling.

Steeds vaker zijn het de beleidsregels van het ministerie OCW die volgens de Inspectie van Onderwijs maatwerk, en daarmee de innovatie van het onderwijs, in de weg staan. De ouders vroegen de schoolbesturen om zich namens de ouders te beroepen op de vrijheid van onderwijs en met de onderwijsinspectie over het verbod de discussie aan te gaan. De schoolbesturen weigerden. De agenda van de overheid en haar Inspectie van Onderwijs, maar ook die van de schoolbesturen, is een andere dan die van ouders. De vrijheid van onderwijs in Artikel 23, lid 2, Grondwet was bedoeld ter ondersteuning van het recht van ouders om de opvoeding van en het onderwijs aan hun kinderen te bepalen. Zoals is gebleken op die decemberavond in Leiden hebben de ouders de schoolstrijd van 1917, honderd jaar later, alsnog verloren en is de overheid uiteindelijk als de winnaar uit de strijd gekomen. <

“DE OUDERS VROEGEN
EEN PASSEND AANBOD
VOOR HUN HOOGBEGAAFDE
KINDEREN

Onderwijsjurist **Katinka Slump** geeft in haar columns inzicht in de complexe wet- en regelgeving van het Onderwijsrecht en wat die regels voor gevolgen hebben voor het recht op onderwijs van leerlingen en de rol daarbij van ouders.

Dit is een iets verkorte weergave van de rede uitgesproken door Katinka Slump op 4 september 2019 tijdens de hoorzitting in de Tweede Kamer over Artikel 23 Grondwet. Zie: [tweedekamer.nl](https://www.tweedekamer.nl) (zoek op: *artikel 23 grondwet hoorzitting*).